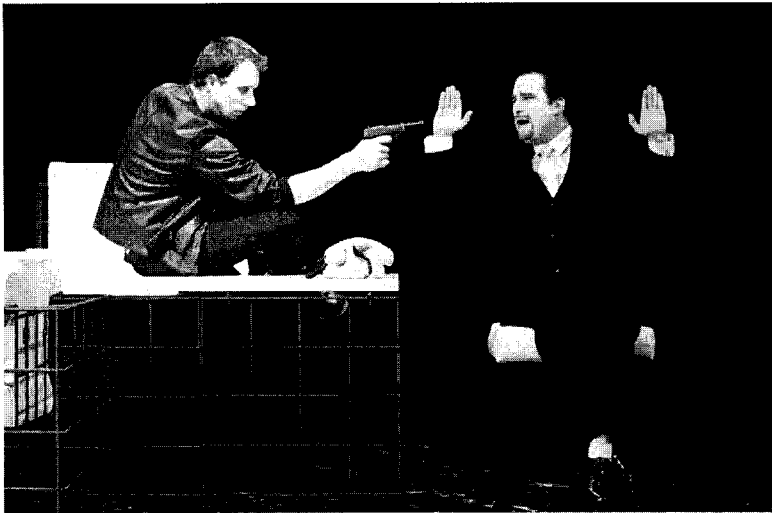

Börtönkarrier a Jókaiiban

2015. november 23. 08:54 Finta Márk

Remek darabbal kezdte az évadot az észak-komáromi Jókai Színház.

Keresve sem találhatott volna jobb anyagot az észak-komáromi Jókai Színház az idei első nagyszínpadi bemutatójához, mint Tauno Yliruusi, a nemrégiben elhunyt finn szerző Börtönkarrierje. Ha röviden kellene összefoglalni: minden apróbb hiba ellenére frenetikus előadással „startolta be” az évadot a teátrum.

Ha pedig kicsit hosszabban: a péntek esti bemutatón a friss, újító színházi felfogás tarolt a színpadon, erre pedig óriási az igény. A fiatal rendező, Erdeős Anna, valamint zeneszerző társa, Szemenyei János rég nem látott alkotói kedvvel és energiával nyúltak hozzá a Börtönkarrierhez, és olyan előadást kerestek, ami a színházkedvelők körében – talán nem túlzás – alapjaiban változtathatja meg a komédia iránti elvárásokat.

Öröm látni, hogy a Jókai Színház tudatosítja, hagyomány ide vagy oda, a komédia műfajának folyamatos megújulásra van szüksége, a régi viccek pedig már annyira nem viccesek. Erdeős Anna ezt pontosan tudja. Fogta tehát a Börtönkarriert, és úgy gyúrta meg, mint egy börtönkenyeret, belesütött egy pengeéles társadalomkritikát, deformált szabadságesszménnyel fűszerezte, és odavágta a nézők elé, hogy csak úgy csattant.

A darab bevallottan Brecht koldusoperájára asszociál. Walterről szól, a szökött rabról, aki mindenképpen vissza akar kerülni a börtönbe, ehelyett rengeteg tévedés és peches helyzet következtében egyre magasabbra emelkedik a ranglétrán. A korrupt, deformált társadalmunk látható vagy láthatatlan hibái események logikus sorában jönnek a felszínre. Waltert ezek emelik akaratlanul nagyon magasra. A néző az első pillanattól kezdve szembesül a visszasságokkal, és kénytelen tükörbe nézni.

A zenés vígjátékká változtatott komédia az elejétől a végéig színes és feszes, igazi örömszínház. A társulat tagjain ez látszik is: tökéletes színpadi jelenlét, csapatmunka, pontos és összpontosított alakítások jellemzik az előadást, mindezt úgy, hogy nem érződik izzadságszag és felesleges ripacság egyetlen másodpercben sem. Erdeős Anna színészvezetése példás, színészei kezébe szinte amatőrszínházi eszközöket ad, és úgy pörgeti-forgatja őket a színpadon, hogy a nézőket teljesen magába szippantja az előadás. Az előadás most különösen erős csapatmunkát hozott, de a gardából érdemes kiemelni a főszerepet játszó Szabó Viktort, aki végre olyan komédiás szerepet kapott, amit már régen megérdemelt. A Börtönkarrierrel pedig a Jókai nézői is olyan komédiát kaptak, amelyet megérdemeltek.

Pofátlanul betettek egy dalt

Erdeős Anna és Szemenyei János rengeteget dolgozott a darabbal. „Főként az volt a dilemmánk, hogy a zenével könnyítsünk-e a darabon, vagy próbáljunk súlyosabb jelentéstartalmú dalokat beleírni. A kettő közé sikerült betalálnunk” – mondja Szemenyei János a Jókai Színház internetes műsorában, a Színházi Lábjegyzetben. Az előadás nem válik musicalle, és csak néha csap át operettes „magasságokba” – szanzonos, fülbemászó dalok születtek. Céljuk inkább a mondanivaló erősítése, és a darab fontos közvetítő eszközévé válnak. „A zenének szerintem van egy brechtes, kurt weilles íze, Anna pedig nagyon szorgalmazta, hogy néha menjen át az egész operettbe. Valahol a kettő határán mozog” – vélekedik Szemenyei.

„Én találtam ki, hogy hol szólaljanak meg dalok, és azt is, hogy mi legyen a mondanivaló. Ahol azt éreztem, hogy valami nincs elég jó kifejtve, vagy dramaturgiailag jó hatása lenne, oda pofátlanul

betettünk egy dalt" – teszi hozzá Erdeős Anna, akinek frappáns dalszövegei nem hatnak környezetidegennek, egy ilyen drasztikus beavatkozás után sem.